

STR.
4-5

Centrum Usług Społecznych na finiszu

Nasza wystawa zaprezentowana w budynku Sejmu Śląskiego

STR.
2

I Powstanie Śląskie SPECJALNY DODATEK DO GAZETY

STR.
7-10

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Katowicach

Konwent Marszałków Krajów Republiki Czeskiej

W dniach 26-27 września br. nad Starostwem Powiatowym w Bieruniu powiewała czeska flaga, gdyż w powiecie bieruńsko-łędzimskim odbywał się wyjazdowy Konwent Marszałków Krajów Republiki Czeskiej, na który przybyli reprezentanci wszystkich czternastu jednostek samorządu terytorialnego (odpowiedników polskich województw) w Czechach i miasta stołecznego Pragi.

W spotkaniu uczestniczyło 18. gości z Republiki Czeskiej, z przewodniczącym zgromadzenia, marszałkiem (hetmanem) Kraju Pardubickiego Martinem Netolickým i wicemarszałkiem Kraju Ołomuńskiego Daliborem Horákiem na czele, który przez wiele lat był burmistrzem czeskiego Umiczowa, partnerskiego miasta powiatu. Wśród gości przeważali prawnicy, gdyż komisja, którą reprezentowali pełni istotną funkcję w procesie legislacji prawa w Republice Czeskiej, jest wysoce opiniotwórcza w zakresie kształtowania prawa państwowego, krajowego i lokalnego, wobec parlamentu i czeskiego rządu. Z zagranicznymi gośćmi spotkali się wicemarszałek Województwa Śląskiego Wojciech

Kałuża, wiceprezydent Tychów Igor Śmietanski, burmistrzowie Bierunia i Imielina, Krystian Grzesica i Jan Chwiędacz oraz wójtowie Bojszów i Chelmu Śląskiego, Adam Duczmal i Stanisław Jagoda. Powiat reprezentowali starosta Bernard Bednorz i przewodnicząca Rady Powiatu Anna Kubica. Zanim czescy goście przybyli na robocze obrady, które odbywały się w sali sesyjnej Starostwa Powiatowego w Bieruniu, zwiedzili browar w Tychach. Celem spotkania była wzajemna promocja i wymiana doświadczeń w zakresie stosowanych rozwiązań prawnych w obu krajach. (ZK)

Nasza wystawa zaprezentowana w budynku Sejmu Śląskiego

W związku z 100. rocznicą wybuchu powstań śląskich Kuratorium Oświaty w Katowicach zainaugurowało cykl upamiętniających w przedsięwzięciu w ramach kampanii pod hasłem: „To ziemia, na której rodzą się diamenty”.

8 października w Sali Sejmu Śląskiego w Katowicach odbyła się konferencja inauguracyjna pt. „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród...”, podczas której Ryszard Mozgól, naczelnik Oddziałowego Biura

Edukacji Narodowej IPN w Katowicach, zaprezentował infografikę „I Powstanie Śląskie. Geneza. Przebieg. Skutki”. Można w niej znaleźć informacje, pozwalające na przedstawienie wydarzeń poprzedzających wybuch powstania, okoliczności jego wybuchu, przebieg i konsekwencje wydarzeń z sierpnia 1919 roku. Infografika zawiera 3 mapy, 5 fotografii, 2 diagramy, kalendarium wydarzeń. Nauczyciele uczestniczący w konferencji otrzymali pakiet edukacyjny poświęcony powstaniom śląskim, przygotowa-

ny przez OBEN IPN w Katowicach, zawierający m.in. infografikę, plakaty i dodatki prasowe.

Pośród gości honorowych konferencji i premierowego pokazu naszej wystawy w gmachu Sejmu Śląskiego byli starosta bieruńsko-łędzimski Bernard Bednorz i przewodnicząca Rady Powiatu Anna Kubica. Temu ważnemu

wydarzeniu towarzyszyła bowiem rocznicowa wystawa przygotowana przez powiat bieruńsko-łędzimski na stulecie powstań śląskich „TRADYCJA i PAMIĘĆ”, która dotąd prezentowana była w Galerii Starostwa w Bieruniu. Autorem wystawy jest dyrektor bieruńskiego LO Romuald Kubiciel, uznany heraldyk, który w ramach

konferencji zaprezentował referat „Heraldyka powstańcza”. W listopadzie naszą rocznicową wystawę będzie można oglądać w Bibliotece Gminnej w Bojszowach, a potem ruszy w trasę po Śląsku.

Uczestnicy konferencji wysłuchali również pieśni powstańczych, które wykonał Chór Nauczycielski „Laetitia Cantus”. (red.)

Stypendyści Prezesa Rady Ministrów Powiat nadal skutecznie pozyskuje pieniądze na drogi

22 października przedstawiciele władz powiatu spotkali się z uczniami powiatowych szkół ponadpodstawowych, którzy zostali stypendystami Prezesa Rady Ministrów na rok szkolny 2019/2020. W gronie wyróżnionych uczniów znaleźli się: Kinga Fuchs – uczennica Technikum w Powiatowym Zespole Szkół w Bieruniu, Patryk Wilk – uczeń Liceum Ogólnokształcącego im. Powstańców Śląskich w Bieruniu oraz Przemysław Ścierański – uczeń Technikum im. Anielina Fabery w Powiatowym Zespole Szkół w Lędzinach.

Starosta Bernard Bednorz pogratulował nagrodzonym stypendystom wybitnych wyników w nauce i ich indywidualnych osiągnięć. W spotkaniu uczestniczyli

rodzice stypendystów, dyrektorzy szkół powiatowych oraz naczelnik Wydziału Edukacji.

W tym roku szkolnym stypendystami Prezesa Rady Ministrów z województwa śląskiego zostało łącznie 443 uczniów. Aby otrzymać stypendium, uczeń musi spełniać przynajmniej jeden z poniższych warunków: otrzymać promocję z wyróżnieniem, uzyskując przy tym najwyższą w danej szkole średnią ocen lub wykazywać szczególne uzdolnienia w co najmniej jednej dziedzinie wiedzy, uzyskując w niej najwyższe wyniki, a w pozostałych dziedzinach wiedzy wyniki co najmniej dobre.

Wszystkim wyróżnionym uczniom serdecznie gratulujemy i życzymy, aby zdobyta wiedza i umiejętności zaowocowały kolejnymi sukcesami. **AM**

Zdjęcie: M. Orzeł

Zdjęcie: M. Orzeł

12 września 2019 r. w Urzędzie Miasta Lędziny Jarosław Wieczorek wojewoda śląski wręczył symboliczne czeki na realizację inwestycji drogowych w ramach Funduszu

Dróg Samorządowych. Powiat Bierońsko-Lędziński otrzymał prawie 3 miliony złotych, które przeznaczy na modernizację ul. Pancerniaków i ul. Dąbrowa w Bojszowach! (red.)

Konsultacje w sprawie Kanału Śląskiego

1 października br. w Starostwie Powiatowym w Bieruniu odbyły się konsultacje poświęcone opiniowaniu przebiegu Kanału Śląskiego przez obszar powiatu, zainicjowane przez etatowego członka Zarządu Powiatu Kazimierza Chajdasa.

Kanał Śląski to planowana, ponad 90. kilometrowa wodna arteria, która ma ożywić żeglugę

śródlądową w województwie śląskim i wpłynąć na podniesienie bezpieczeństwa powodziowego. Ma połączyć Wisłę z Odrą, Kraków z Opolem i dalej z Wrocławiem. Będzie przebiegać przez Tychy i powiat bierońsko-lędziński.

O wariantach przebiegu oraz uwarunkowaniach środowiskowych, technicznych i ekonomicznych jego realizacji informowały Gabriela Tomik pełnomocnik ds. współpracy z samo-

ządami terytorialnymi w zakresie rozwoju śródlądowych dróg wodnych z Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Katarzyna Strzezińska z Państwowego Instytutu Geologicznego. Uczestniczyli przedstawiciele Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach z zastępcą dyrektora Marcinem Jarzyńskim na czele. Lokalne samorządy

reprezentowali wicestarosta powiatu bierońsko-lędzińskiego Agnieszka Wyderka-Dyjeńska, etatowy członek Zarządu Powiatu Kazimierz Chajdas, który spotkanie poprowadził. Uczestniczyli Marcin Kosma, przewodniczący powiatowej Komisji Gospodarki i Budżetu, burmistrz Bierunia Krystian Grzesica, wójt Bojszów Adam Duczmal, radni powiatowi i gminni, urzędnicy lokalnych urzędów. (red.)

Centrum Usług Spo

Z przeszłości miejsca

Początki Kopalni Węgla Kamiennego „Piast” w Łędzinach sięgają roku 1843, kiedy na cześć ostatniego z książąt pszczyńskich rodu Anhalt przyjęła nazwę „Radość Henryka”. U schyłku XIX wieku nazwano ją „Matylda”. W dwudziestolecie międzywojennym działała jako kopalnia „Henryk”, a następnie „Szyby Piast”, aby po II wojnie światowej przyjąć ostatecznie nazwę Kopalnia „Piast”.

Po ponad 150. latach istnienia, na skutek wyczerpania się zasobów węgla, kopalnia została zamknięta. Ostatni jej symbol, wieża wyciągowa szybu Piast II została wyburzona w 1999 roku. Szyb ostatecznie zamknięto 22 stycznia 2001 roku.

24 października 2000 roku Rada Powiatu Bieruńsko-Łędzińskiego zdecydowała o przejęciu na własność części nieruchomości zabudowanej budynkiem biurowo-administracyjnym byłej dyrekcji KWK „Piast”, która decyzją wojewody śląskiego została przekazana powiatowi 19 czerwca 2001 roku. Pozostały obszar o powierzchni ponad czterech hektarów z budynkiem maszyny wyciągowej powiat otrzymał na mocy decyzji wojewody z dnia 2 listopada 2009 roku.

W latach 2018 - 2019 zrealizowany został projekt pn.: „Przebudowa budynku maszyn wyciągowych z przeznaczeniem na Centrum Usług Społecznych powiatu bieruńsko-łędzińskiego”. Powiat dokonał kompleksowej rewitalizacji tego poprzemysłowego budynku wraz z jego otoczeniem.

Prace budowlane i wykończeniowe przy gmachu Centrum Usług Społecznych (CUS) zostały zakończone. 11 października 2019 r. generalny wykonawca zadania inwestycyjnego pn.: „Przebudowa budynku maszyn wyciągowych z przeznaczeniem na utworzenie Centrum Usług Społecznych powiatu bieruńsko-łędzińskiego” zakończył realizację umowy i wystąpił z wnioskiem o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. Tym samym zakończył się kolejny etap przywracania tkance miejskiej Łędzin, zdegradowanych poprzemysłowych obszarów byłej kopalni „Piast”.

Stary zdewastowany obiekt maszyn wyciągowych po zaprojektowanej i z wielkim smakiem zrealizowanej przebudowie zyskał nowe oblicze. Energooszczędny gmach Centrum Usług Społecznych dla powiatu bieruńsko-łędzińskiego wraz z otoczeniem odzwierciedla charakterystyczne cechy budownictwa przemysłowego, nawiązujące do dawnej kopalni.

W jego industrialnych wnętrzach znalazło miejsce Centrum Usług Społecznych Powiatu Bieruńsko-Łędzińskiego, które posłuży aktywizacji osób w podeszłym wieku, zapewni ochronę osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, a także osobom podlegającym pieczy zastępczej oraz o ile będzie to możliwe opiece wytechnicznej.

Realizacja projektu o wartości blisko 11 mln złotych możliwa była dzięki uzyskanemu wsparciu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 Województwa Śląskiego oraz budżetu państwa w wysokości blisko 7,5 mln złotych.

Łecznym na finiszu

DANE TECHNICZNE OBIEKTU:

- powierzchnia działki budowlanej: 15 936,00 m²
- powierzchnia zabudowy: 443,70 m²
- powierzchnia użytkowa po przebudowie: 1 426,30 m²
- powierzchnia zagospodarowania terenu poddanego rewitalizacji: 2 095,00 m²

PRZEZNACZENIE OBIEKTU:

Pomieszczenia przeznaczone na cele dziennego pobytu seniorów, zaplecze techniczne oraz mieszkania chronione i wspomagane.

PRZYZIEMIE OBEJMUJE:

- zaplecze techniczne z kuchnią, pralnią, kotłownią oraz pomieszczenia magazynowe i socjalne pracowników;
- strefę wejściową z portiernią i szatnią;
- siłownię.

PARTER ZAJMUJE:

- centrum dziennego pobytu oraz klub seniora z pokojami do terapii zajęciowej, pokojem wypoczynkowym, pokojem dziennym, jadalnią z aneksem kuchennym oraz ogród zimowy.

PIĘTRO 1 TO ZESPÓŁ MIESZKAŃ DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH, W KTÓRE WCHODZĄ:

- część mieszkalna: 4 pokoje dwuosobowe i jeden pokój jednoosobowy;
- pokój dzienny;
- gabinety: psychologa oraz pracownika socjalnego.

PIĘTRO 2 JEST ZESPOŁEM MIESZKAŃ CHRONIONYCH I DLA OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ OBEJMUJĄCYM:

- część mieszkalną: 2 pokoje trzyosobowe i 1 pokój czteroosobowy w ramach mieszkań chronionych (pieczy zastępczej) oraz 2 pokoje dwuosobowe dla ofiar przemocy;
- pokój dzienny;
- pokój pracownika socjalnego.

TWOJA SZKOŁA

Powiatowy Zespół Szkół
w Łędzinach

Rozmowa z dyrektorem Powiatowego Zespołu Szkół w Łędzinach PIOTREM OĆWIEJĄ

– Ruszył kolejny rok szkolny, jak wypadł tegoroczny nabór w przypadku PZS w Łędzinach, którym Pan kieruje?

– Jak wszyscy doskonale wiemy, obecny rok jest w oświacie rokiem wyjątkowym. Do szkół średnich trafili zarówno absolwenci klas trzecich gimnazjum, jak i uczniowie ósmych klas szkoły podstawowej. Sytuacja ta oczywiście sprawiła, że i w Powiatowym Zespole Szkół w Łędzinach pojawiła się większa niż zazwyczaj liczba uczniów. W ośmiu utworzonych oddziałach od września uczy się ponad 240 uczniów. Otwarliśmy sześć klas technikum i dwie klasy branżowej szkoły I-go stopnia. Co ważne, udało nam się tak ułożyć plan zajęć, że pomimo dużo większej niż zwykle liczby uczniów uniknęliśmy zmianowości, dzięki czemu wszystkie oddziały kończą naukę przed godziną piętnastą.

– W jakich zawodach będzie kształcić się młodzież?

– W Technikum uczniowie kształcą się w siedmiu zawodach: technik informatyk, technik elektryk, technik mechanik, technik logistyki, technik logistyki w służbach mundurowych, technik ekonomista, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej oraz utworzony w tym roku technik fotografii i multimedii. W szkole branżowej mamy klasy wielozawodowe, w których realizowany jest dualny model kształcenia. Młodzież uczy się przedmiotów ogólnych w szkole, a nauka zawodu odbywa się u pracodawców. Mówiąc o naborze i kierunkach kształcenia nie można zapominać o naszej szkole policealnej, która od lat

cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem. W bieżącym roku szkolnym pierwszy semestr rozpoczęło 28 słuchaczy, kształcących się w zawodzie technik usług kosmetycznych.

– Wakacje to czas wytchnienia dla uczniów, a dla szkół to okres inwestycji i remontów. Co nowego w tym zakresie wydarzyło się w Łędzińskim PZS?

– Rzeczywiście, miesiące wakacyjne w tym roku stały pod znakiem remontów i inwestycji. W szkole wyremontowaliśmy podłogi i wymieniliśmy wykładziny na korytarzach, odnowiliśmy także cztery sale lekcyjne. W łędzińskim PZS-ie powstały również dwie nowe pracownie – fotograficzna, którą ciągle doposażamy oraz nowoczesna pracownia Geo-Lab, na którą pozyskaliśmy środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

– Czym Pana zdaniem wyróżnia się łędziński PZS na tle innych szkół?

– Oczywiście najważniejszą rzeczą, która odróżnia nas od innych szkół jest oferta edukacyjna. Wspólnie z pozostałymi dyrektorami szkół w naszym powiecie staramy się nie być dla siebie konkurencją, dbamy o to aby nasze oferty uzupełniały się. W wyniku takiego podejścia w naszej szkole uczniowie kształcą się w zawodach, których nie oferują pozostałe placówki. Przykładem mogą być takie zawody jak technik logistyki, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej czy technik fotografii i multimedii.

Myślę, że dziedziną, w której wyróżnia się nasza szkoła jest także pozyskiwanie

zewnętrznych środków finansowych. Wspominałem już, że w ostatnim czasie udało nam się uzyskać pieniądze z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. 30 tysięcy złotych otrzymane w ramach programu „Zielona pracownia” dało nam możliwość utworzenia nowoczesnej pracowni geograficzno-przyrodniczej. W bieżącym roku szkolnym dzięki pozyskaniu 127 tysięcy euro z funduszy unijnych PZS w Łędzinach rozpoczął realizację dwuletniego projektu „Zagraniczne praktyki zawodowe w Granadzie oknem na europejski świat pracy”. Dzięki uzyskanym środkom 50 uczniów szkoły będzie mogło odbyć bezpłatne praktyki zawodowe w Hiszpanii. Innym przykładem może być grant w wysokości 7 tysięcy złotych, pozyskany przez nauczyciela informatyki Rafała Stuchlika, dzięki któremu nasi informatycy będą mogli na dodatkowych zajęciach rozwijać swoje umiejętności programowania. To tylko trzy ostatnie przykłady na korzystanie z możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych przez łędziński PZS.

– Jakie szkoła ma plany na najbliższe miesiące?

– W najbliższym czasie, oczywiście poza realizowaniem zadań statutowych szkoły, mamy w planach zakończenie kilku ważnych przedsięwzięć. Kończymy właśnie wyposażać strzelnicę laserową, w której na zajęciach dodatkowych będą mogli ćwiczyć uczniowie klas mundurowych. Ponadto, pracujemy nad umową patronacką z dużym przedsię-

biorcą, dzięki której uczniowie kształcący się w zawodzie technik logistyki, będą mogli uzyskać gwarancję pracy po ukończeniu nauki i zdaniu egzaminów zawodowych. Od listopada rozpoczynamy realizację projektu „Śląskie. Zawodowcy”, którego celem jest poprawa wizerunku szkolnictwa zawodowego i zwiększenie szans młodzieży na rynku pracy. Projekt ten realizowany będzie we współpracy z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną, Regionalną Izbą Gospodarczą oraz Izbą Rzemieślniczą oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach. Dzięki uczestnictwu w projekcie uczniowie naszej szkoły będą mogli zdobyć dodatkowe kwalifikacje, uczestnicząc w bezpłatnych kursach i szkoleniach.

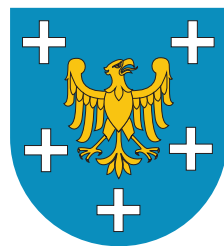
Rozmawiał Zdzisław Kantor

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ

Oddział w Katowicach

Powiat Bieruńsko-Lędziński

Przypadająca w 2019 r. setna rocznica wybuchu I powstania śląskiego jest dobrą okazją do przypomnienia wydarzeń z 1919 r. Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach przygotowało w związku z tym szereg publikacji, materiałów edukacyjnych. Wśród nich ważne miejsce zajmuje prezentowana w niniejszym dodatku przygotowana przez zespół edukatorów infografika pt. „I Powstanie Śląskie. Geneza. Przebieg. Skutki”, która w sposób kompleksowy ale jednocześnie prosty w odbiorze przekazuje informacje o historycznych wydarzeniach ważnych dla naszej górnośląskiej i polskiej tożsamości. Wzbogaciliśmy ją o kilka krótkich tekstów rozszerzających najważniejsze zagadnienia związane z sierpniowym powstaniem.

„Nie chcemy ani piędzi ziemi niemieckiej...”

25 października 1918 r. w swoim przemówieniu wygłoszonym w Reichstagu Wojciech Korfanty wyartykułował polskie aspiracje dotyczące Górnego Śląska i obszarów zaboru pruskiego znajdujących się w Rzeszy.

„Mości panowie – powiedział Korfanty – nie chcemy ani piędzi ziemi niemieckiej. Żądamy jedynie, w myśl postanowień punktu 13. programu Wilsona, własnej, jednej złożonej z ziem trzech zaborów Polski, (...) nie chce-

my ani jednego powiatu niemieckiego, tylko żądamy polskich powiatów Górnego Śląska, Śląska Średniego, Poznańskiego, polskich Prus Zachodnich i polskich powiatów Prus Wschodnich”.

W myśl tego programu, wyrastającego z planów powojennego ładu ogłoszonego przez prezydenta USA Thomasa W. Wilsona, a opierającego się na koncepcjach polityków paryskiego Komitetu Narodowego Polskiego, w granicach państwa polskiego

miały znaleźć się wszystkie tereny Rzeszy, na których przeważał język polski. W przypadku pruskiej Prowincji Śląsk, w rachubę wchodziły powiaty Rejencji Opolskiej, zamieszkałe przez ponad 2 mln. ludzi. Wg pruskiej statystyk sprzed I wojny światowej w powiatach wiejskich 66% mieszkańców deklarowało posługiwanie się językiem polskim, natomiast w powiatach miejskich ok. 32% mieszkańców używało polszczyzny.

KOMPANIA POWSTAŃCÓW Z BRZOSZOWIC I KAMIENIA W POW. BYTOMSKIM W I POWSTANIU.
ZBIORY MUZEUM CZYNU POWSTAŃCZEGO W GÓRZE ŚW. ANNY.

Kalendarium I Powstania Śląskiego

1918

25/10/ • przemówienie Wojciecha Korfante w Reichstagu, w którym domagał się przyłączenia części Górnego Śląska do Polski

9/11/ • rewolucja w Niemczech

11/11/ • podpisanie rozejmu w Compiègne pomiędzy Ententą a Niemcami kończącego I wojnę światową; powstanie niepodległego państwa polskiego

1919

11/01/ • powstanie Polskiej Organizacji Wojskowej Górnego Śląska

18/01/ • początek konferencji paryskiej

22/04/ • pierwsza planowana data wybuchu I powstania śląskiego

22/06/ • druga planowana data wybuchu I powstania śląskiego

28/06/ • podpisanie traktatu wersalskiego (art. 88 zawierał zapis o przeprowadzeniu plebiscytu na Górnym Śląsku)

15/08/ • masakra w kopalni „Mysłowice”

16-17/08/ • wybuch I powstania śląskiego

17/08/ • walki w Pszczynie, Tychach, Mikołowie

18/08/ • nieudane próby opanowania Katowic, Tarnowskich Gór, Bytomia i Zabrze

19/08/ • przejęcie inicjatywy militarnej przez Niemców, ewakuacja części oddziałów powstańczych na stronę polską

20/08/ • walki w okolicach Katowic i Mysłowic

24/08/ • Alfons Zgrzebniok wydaje rozkaz o zakończeniu powstania

25/08-01/09/ • walki w Małych Gorzyczkach i Piotrowicach

19/09/ • utworzenie Milicji Górnośląskiej złożonej z powstańców – uchodźców

1/10/ • polsko-niemiecka umowa o amnestii dla uczestników powstania

1920

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Katowicach

I Powstanie Śląskie

GENEZA

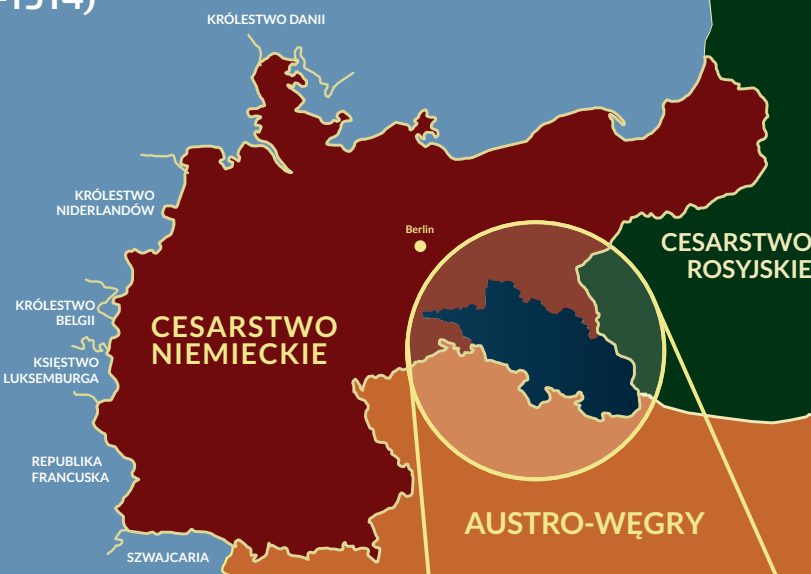
PRZEBIEG

SKUTKI

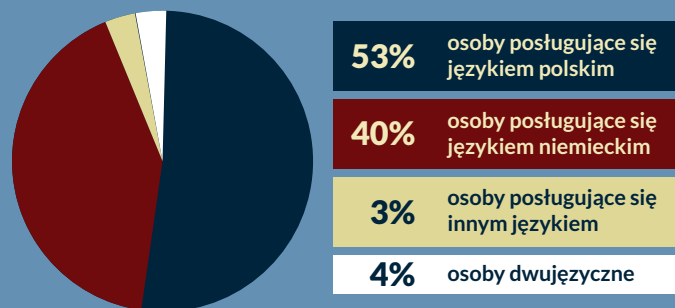
PRZYNALEŻNOŚĆ POLITYCZNA ŚLĄSKA

PROWINCJA ŚLĄSK W CESARSTWIE NIEMIECKIM (1871-1914)

STRUKTURA JĘZYKOWA MIESZKAŃCÓW REJENCJI OPOLSKIEJ NA PODSTAWIE SPISU PRZEPROWADZONEGO W 1910 R.

GŁÓWNE CZYNNIKI WPLYWAJĄCE NA POLSKĄ TOŻSAMOŚĆ GÓRNOŚLĄZAKÓW:

- Wyznanie katolickie
- Wpływ polityczny Wielkopolski
- Język polski
- Rosnące poczucie krzywdy na skutek zaostrzenia antypolskiej polityki Niemiec prowadzonej w ramach Kulturkampf

GRANICE OBSZARU PLEBISCYTOWEGO wytyczone na mocy traktatu wersalskiego z 28 czerwca 1919 r.

Wojciech Korfanty
1873-1939
Przywódca polskiego obozu narodowego na Górnym Śląsku

GENEZA I POWSTANIA ŚLĄSKIEGO

WAŻNIEJSZE CZYNNIKI EKONOMICZNO-SPOŁECZNE:

- Kryzys gospodarczy po I wojnie światowej,
- Strajki i protesty, w których Górnoszlązacy domagali się podwyżek płac, większych przydziałów żywności i niezatrudniania żołnierzy Grenzschutzu kosztem polskich robotników.

WAŻNIEJSZE CZYNNIKI POLITYCZNE:

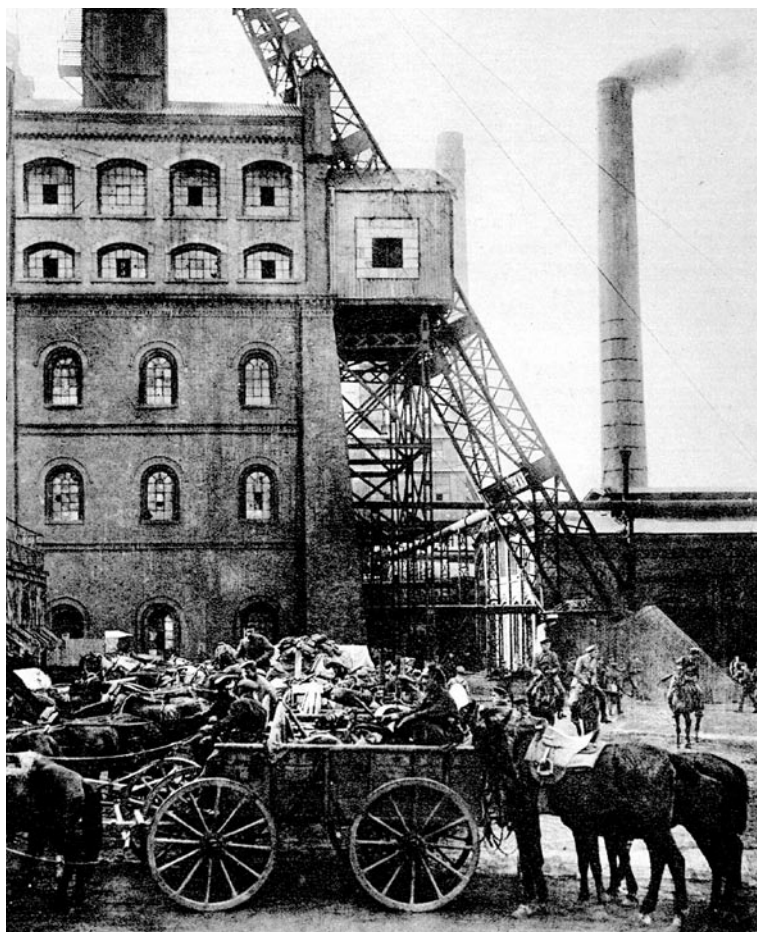
- Niezadowolenie z decyzji konferencji paryskiej o przeprowadzeniu plebiscytu na Górnym Śląsku,
- Represje i aresztowania polskich działaczy,
- Wprowadzenie 8 stycznia 1919 r. stanu wyjątkowego w rejencji opolskiej.

„Kocioł górnośląski dymi i syczy...”

W ten sposób Józef Grzegorzek podsumowywał ciężki rok 1919 na Górnym Śląsku. Podstawowym doświadczeniem mieszkańców był głód, będący skutkiem przegranej wojny, rewolucyjnego zamieszania w Niemczech i utrzymania przez Brytyjczyków blokady morskiej do czasu podpisania przez Niemcy postanowień traktatu pokojowego. Codziennosc wiązała się z twardą walką o byt. „W nadchodzącym tygodniu zostanie przydzielone po uprzednim zgłoszeniu, (...) 85 g makaronu na kupon 33 kartki żywnościowej, pod warunkiem, że rodzina pobierze równo-

cznie co najmniej 125 g suszonej kapusty; dwie kostki bulionu na kupon 34; 250 g marmolady na kupon 7 kartki żywnościowej; puszka szpinaku na kupon 73 i paczka sucharów na kupon 74 kartki żywnościowej dla dzieci do lat dwóch; paczka Morgen-trank (napoju porannego) na kupon 73, paczka sucharków na kupon 74 i paczka herbaty ziołowej na kupon 75 kartki żywnościowej. Magistrat Katowic, 7 lutego 1919 r.” Ciężkie warunki bytowe nie sprzyjały spokojowi, a dawały pole rosnącym w siłę komunistom. Od marca 1919 r. przez Górny Śląsk przetaczała

się fala masowych strajków, w których uczestniczyło jednorazowo ok. 0,5 mln. robotników. Nierzadko dochodziło do przemocy na ulicach miast. W kopalni Mysłowice 15 sierpnia 1919 r. doszło do ostrzelania przez Grenzschutz kilkudziesięcusetu oczekującego na zaległą wypłatę. Zginęło ok. 10 osób. Wiadomość o myśłowickiej masakrze prawdopodobnie nie wpłynęła bezpośrednio na wydanie decyzji o rozpoczęciu powstania, ale rozpowszechniona w gazetach 18-19 sierpnia, mogła spowodować jego eskalację.

**TABORY GRENZSCHUTZU NA TERENIE KOPALNI MYSŁOWICE,
15 SIERPNIA 1919 ROKU.
Z KOLEKCJI PRYWATNEJ GRZEGORZA GRZEŚKOWIAKA**

Przygotowania do I powstania śląskiego

W styczniu 1919 r. z inicjatywy Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu powstała Polska Organizacja Wojskowa Górnego Śląska (POW GŚl.), mająca na celu podjęcie walki o oderwanie tego regionu od Niemiec i połączenie go z odradzającą się Rzeczpospolitą. Wiosną 1919 r. organizacja liczyła już blisko 14 tys. członków. Część działaczy, która przewidywała podobny do powstania wielkopolskiego bieg wydarzeń, planowała wybuch powstania już w Wielkanoc 1919 r. Przeciwno tym

projektom opowiedział się Wojciech Korfanty, zwłaszcza, że w dalszym ciągu trwały obrady konferencji paryskiej, która miała zdecydować o kształcie granicy polsko-niemieckiej.

Latem 1919 r. POW GŚl. posiadała trzy ośrodki decyzyjne: Dowództwo Główne w Strumieniu na czele z Alfonsiem Zgrzebniokiem, Komitet Wykonawczy w Bytomiu z Józefem Grzegorzkiem oraz Wydział Spraw Wojskowych przy Podkomisariacie NRL w Sosnowcu z Józefem Drey-

zą. 16 sierpnia 1919 r. w atmosferze strajków robotniczych doszło do spotkania dowódców POW GŚl. w Strumieniu, gdzie podjęto decyzję o odłożeniu wybuchu powstania ze względu na słabe przygotowanie oddziałów. Wbrew tym ustaleniom, postulująca politykę faktów dokonanych, grupa komendantów powiatowych zgromadzona w obozie dla uchodźców w Piotrowicach pod Karwiną na czele z Maksymilianem Iksalem, 16 sierpnia wydała rozkaz o rozpoczęciu powstania.

**PATROL BOJOWY GRENZSCHUTZU NA DRODZE ZAWODZIE – BUROWIEC
POW. KATOWICKI. SIERPIEŃ 1919 ROKU.
Z KOLEKCJI PRYWATNEJ GRZEGORZA GRZEŚKOWIAKA**

TEREN OBJĘTY I POWSTANIEM ŚLĄSKIM

Maksymilian Iksal
1895 – 1981
stał na czele komitetu w obozie dla polskich uchodźców z Górnego Śląska w Piotrowicach koło Karwiny, który wydał rozkaz rozpoczęcia powstania

Józef Grzegorek
1885 – 1961
pierwszy komendant POW GŚl., jego aresztowanie przyspieszyło wybuch I powstania śląskiego

Alfons Zgrzebniok
1891 – 1937
komendant główny POW GŚl., dowódca I powstania śląskiego

I POWSTANIE ŚLĄSKIE W LICZBACH

8 dni	trwało powstanie
ok. 23 000	walczących powstańców
55 000	żołnierzy niemieckich tłumiących powstanie
ok. 500	poległych i zabitych powstańców
27,5%	powstańców posiadało broń (6326 karabinów, karabinów maszynowych, pistoletów, rewolwerów)
100%	żołnierzy i ochotników niemieckich było uzbrojonych
ok. 20 000	uchodźców po zakończeniu powstania (w tym 9200 powstańców)

PRZYCZYNY NIEPOWODZEŃ:

- Przewaga militarna wroga
- Niemożność oficjalnego wsparcia powstania przez władze RP i wojsko polskie
- Rozproszenie ośrodków decyzyjnych
- Brak planu i koordynacji działań

POWSTAŃCY WZIĘCI DO NIEWOLI PRZEZ GRENZSCHUTZ W REJONIE SZOPIENIC, POW. KATOWICKI. SIERPIEŃ 1919 ROKU. Z KOLEKCJI PRYWATNEJ GRZEGORZA GRZEŚKOWIAKA

„Powstańcy (...) rozbici w jednym miejscu, zrywają się do walki w drugim”

I powstanie śląskie, mające charakter spontanicznego zrywu, nie posiadało jasno skonkretyzowanych celów. Ze względu na przewagę militarną i liczebną strony niemieckiej jego zasięg ograniczył się do powiatów: rybnickiego, pszczyńskiego, bytomskiego, katowickiego i lublinieckiego. W nocy z 16 na 17 sierpnia miał zostać dany sygnał do rozpoczęcia walki, który przez część powstańców nie został zauważony.

POW GŚI. liczyła wówczas ok. 23 000 zaprzysiężonych człon-

ków, spośród których największa liczba (5 000) działała w powiecie rybnickim. Na terenie powiatu pszczyńskiego, gdzie komendantem był Alojzy Fizia organizacja składała się z 2 173 członków, dysponujących 435 karabinami, 465 rewolwerami i pistoletami, 3 karabinami maszynowymi oraz 106 granatami ręcznymi. Powstańcy pod dowództwem Stanisława Krzyżowskiego odnieśli spore, lecz chwilowe sukcesy w Tychach, gdzie już 17 sierpnia zajęli Browar Książęcy, pocztę, urząd gminny, dworzec kolejowy i Browar Obywatelski. Udało im się również opanować okoliczne wsie: Czułów, Urbanowice i Paprocany. Mimo to słabsze i znacznie gorzej uzbrojone oddziały powstańcze wkrótce zostały wyparte z tego obszaru i zmuszone do ucieczki w stronę

granicy polskiej. Zacięte walki, w trakcie których Niemcy rozstrzelali kilku powstańców toczyły się również o położony na wschodzie powiatu Nowy Bieruń, gdzie przerwano ruch kolejowy oraz opanowano pocztę i posterunek celny, dzięki czemu możliwy był stały kontakt z dowódcami Wojska Polskiego w Oświęcimiu.

„Powstańcy (...) rozbici w jednym miejscu, zrywają się do walki w drugim”, czytamy w raporcie Wojska Polskiego z 21 sierpnia 1919 roku. Mimo zaciętego oporu I powstanie śląskie zakończyło się fiaskiem. 24 sierpnia 1919 r. Alfons Zgrzebniok wydał rozkaz o zakończeniu powstania, choć w niektórych miejscowościach, takich jak Małe Gorzyczki, Piotrowice, czy Miasteczko Śląskie nadal dochodziło do polsko-niemieckich starć.

ODDZIAŁ OCHOTNIKÓW Z POW. PSZCZYŃSKIEGO W OBOZIE DLA UCHODźCÓW Z GÓRNEGO ŚLĄSKA W OŚWIĘCIMIU. KONIEC ROKU 1919.

ZBIORY MUZEUM CZYNU POWSTAŃCZEGO W GÓRZE ŚW. ANNY

W oczekiwaniu na Błękitnego Generała

Jednym z mglistych założeń zwolenników wybuchu powstania w 1919 r. było uzyskanie natychmiastowej pomocy ze strony armii gen. Józefa Hallera. Nadzieje takie budowały opinie wrogiej prasy niemieckiej, jak decyzja powierzenia gen. Hallerowi w czerwcu 1919 r. dowództwa frontu wzdłuż granicy polsko-niemieckiej. Haller zainstalował swój sztab w Krakowie, u podnóża Wawelu, blisko Górnego Śląska. Rozkazy płynące z Warszawy były w sierpniu 1919 r. jednoznaczne – żadnego zaangażowania po stronie powstańców. Na nic zdała się wizyta Maksymiliana Iksała u gen. Hallera,

który oficjalnie odmówił wsparcia powstania. Po cichu jednak, z polecenia Błękitnego Generała organizowano pomoc dla przybywających z Górnego Śląska uchodźców, zgromadzonych w nadgranicznych obozach po polskiej stronie. Rozkazem gen. Hallera z 19 września 1919 r.

utworzono z nich Milicję Górnośląską, formację paramilitarną mającą przygotowywać kadry pod przyszłe rozstrzygnięcia polityczne dotyczące Górnego Śląska.

Opracowanie tekstów:

Angelika Blinda, Ryszard Mozgól
OBEN IPN Katowice

Instytut Pamięi Narodowej Oddział w Katowicach

Wykorzystano zbiory:

Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Św. Anny
Wojskowego Biura Historycznego w Rembertowie

Archiwum Archidiecezjalnego w Katowicach
Narodowego Archiwum Cyfrowego
Mapa „Teren objęty I powstaniem śląskim”
opracowana przez Jacka Masię

POWSTAŃCY ŚLĄSCY. FOTOGRAFIA PRAWDOPODOBNIIE WYKONANA W SIERPIEŃ 1919 ROKU.

ZBIORY NAC

SKUTKI I POWSTANIA:

- Represje i przymusowa emigracja
- Wzrost zainteresowania sprawą górnośląską na arenie międzynarodowej i w Polsce (np. powołanie Komitetów Obrony Górnego Śląska)
- Wzrost sympatii propolskich na Górnym Śląsku – zwycięstwo w wyborach komunalnych, które było optymistycznym prognostykiem przed planowanym plebiscytem

Głosy oddane na listę polską i niemiecką w wyborach komunalnych z 9 listopada 1919 r.

Dowódca Błękitnej Armii oraz frontu południowo-zachodniego gen. Józef Haller w rozmowie z powstańcami-uchodźcami

Kierunki kształcenia w PZS Łędziny

Technikum

- technik fotografii i multimediiów
- technik informatyk
- technik elektryk
- technik mechanik
- technik logistyk
- technik logistyk w służbach mundurowych
- technik ekonomista
- technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej

Branżowa Szkoła I stopnia

To propozycja dla zaradnych i przedsiębiorczych osób, które chcą szybko usamodzielnic się finansowo! To przede wszystkim praktyka, dzięki której zdobycie zawodu jest na wyciągnięcie ręki!

Już od pierwszej klasy uczniowie nabywają praktyczne umiejętności u wybranego przez siebie pracodawcy w wybranym zawodzie:

- mechanik pojazdów samochodowych
- blacharz samochodowy
- lakiernik
- monter sieci i instalacji sanitarnych
- sprzedawca
- fryzjer
- krawiec
- złotnik-jubiler
- piekarz
- cukiernik
- kucharz
- ogrodnik
- magazynier-logistyk
- stolarz
- ślusarz
- murarz-tylnkarz
- zegarmistrz

Szkoła policealna

- technik usług kosmetyczny

Oferta skierowana jest do osób posiadających wykształcenie średnie (matura nie jest wymagana). W trakcie rekrutacji nie jest stosowane żadne ograniczenie wiekowe, skorzystać z niej mogą zarówno osoby będące u progu kariery zawodowej, chcące zdobyć atrakcyjny i poszukiwany na rynku pracy zawód, jak i te, które pragną zdobyć nowe kwalifikacje lub rozwinąć swoje zainteresowania.

Lędziński PZS KSZTAŁCI SKUTECZNIE

Młodzież ucząca się w technikum zdobywa nie tylko wiedzę ogólną, ale realizuje rozbudowany program przygotowujący do egzaminów potwierdzających kwalifikacje do wykonywania wybranego zawodu i uzyskania tytułu technika. Część uczniów decyduje się na jak najszybsze zdobycie tych kwalifikacji i znalezienie pracy w zawodzie, który wybrali. Ci, którzy planują studia, poza egzaminami zawodowymi przystępują również do matury, a wyniki tegorocznych egzaminów pokazują, że lędziński PZS kształci bardzo skutecznie.

Wyniki egzaminu dojrzałości w Technikum im. Anielina Fabery w Powiatowym Zespole Szkół w Łędzinach już w maju były doskonałe, ze zdawalnością 86,2%, co przewyższało zarówno średnią wojewódzką (70,8%) jak i ogólnopolską (70,5%). Po sierpniowej sesji egzaminów poprawkowych jest jeszcze lepiej – zdawalność wzrosła do 96,6%. Egzamin ustny i pisemny z języków obcych (angielskiego i niemieckiego) zdało 100% abiturientów. Wyniki z języka polskiego też wypadły świetnie ze zdawalnością 100% z części ustnej i 96,6% z części pisemnej, natomiast zdawalność z matematyki wyniosła w szkole 96,6%.

Wysokie wyniki uzyskiwane przez uczniów PZS w Łędzinach na egzaminach to najlepszy dowód na to, że szkoła kształci skutecznie zarówno na płaszczyźnie ogólnej, jak i zawodowej.

Projekty Erasmus+ realizowane przez PZS w Łędzinach

Uczniowie technikum lędzińskiego PZS-u już w 2011 roku, jako pierwsi w powiecie biełuńsko-lędzińskim, wyjechali na zagraniczne miesięczne praktyki zawodowe do Norwegii. Od tamtego czasu, najpierw w ramach programu Leonardo da Vinci, a potem Erasmus+, lędzińska młodzież regularnie odbywa praktyki w różnych krajach europejskich.

W bieżącym roku szkolnym PZS w Łędzinach rozpoczął realizację dwuletniego projektu „Zagraniczne praktyki zawodowe w Granadzie oknem na europejski świat pracy”, na realizację którego szkoła pozyskała ze środków unijnych ponad 127 tysięcy euro. W ramach tego przedsięwzięcia wiosną 2020 roku grupa 20 uczniów kształcących się w zawodach: technik logistyk, elektryk, technik ekonomista i technik informatyk oraz 5 słuchaczek policealnego Technikum Usług Kosmetycznych będzie mogła odbyć bezpłatne praktyki zawodowe

w Granadzie. Kolejna tak liczna grupa wyjedzie uczyć się zawodu w Hiszpanii w przyszłym roku szkolnym, a zatem z możliwości tej skorzysta grupa licząca aż 50 osób. Zdobyta w ten sposób wiedza i doświadczenie niewątpliwie podniesie atrakcyjność wszystkich uczestników projektu na rynku

pracy, nie tylko polskim, ale również europejskim.

Warto dodać, że projekt zakłada nie tylko rozwijanie umiejętności zawodowych, ale także przewiduje bogaty program kulturalny. Uczestnicy jeszcze przed wyjazdem zostaną objęci przygotowaniem psychologicznym, kulturowym oraz

językowym, w ramach którego będą uczestniczyć w bezpłatnych kursach języka hiszpańskiego i angielskiego. Oczywiście wszystkie koszty przygotowania oraz wyjazdu, w tym utrzymania i kieszonkowego na własne wydatki uczestników, zostaną pokryte ze środków przeznaczonych na realizację projektu.

Kolejnym przedsięwzięciem realizowanym przez Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach jest projekt programu Erasmus + Akcja KA1 Edukacja szkolna – mobilność kadry edukacji szkolnej „Doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem angielskim nauczycieli i pracowników administracji nowoczesnej szkoły”. Realizacja tego dwuletniego projektu, na który szkoła pozyskała ponad 233 tysiące złotych, dobiega końca. W ramach projektu nauczyciele brali udział w kursach językowych oraz metodycznych w Irlandii i Wielkiej Brytanii oraz na Malcie. Wiedzę i umiejętności zdobyte za granicą nauczyciele wykorzystują w swojej codziennej pracy. Jest to już drugie tego typu przedsięwzięcie – w latach 2016-2017 szkoła realizowała projekt unijny „Droga do sukcesu uczniów i nauczycieli poprzez rozwój kompetencji kluczowych”. Jego efekty zachęciły do napisania kolejnego projektu i ubieganie się o jego dofinansowanie ze środków unijnych, co zakończyło się sukcesem. (PZS-1)

PZS Łędziny – SZKOŁA AKTYWNA!

PZS w Łędzinach aktywnie wykorzystuje możliwości pozyskiwania środków na realizację nowych projektów, przez co umożliwia swoim uczniom zdobywanie wiedzy i umiejętności na najwyższym poziomie w nowoczesnych pracowniach.

PROJEKT CENTRUM MISTRZOSTWA INFORMATYCZNEGO (CMI)

PZS w Łędzinach jako jedyna szkoła w powiecie bieruńsko-łędzkim zdobyła grant w kwocie blisko 7 tysięcy złotych, dzięki czemu przez kolejne 8 miesięcy uczniowie będą mogli na dodatkowych zajęciach rozwijać swoje umiejętności programowania.

Projekt CMI wpisuje się w kompleksową koncepcję wzmocnienia polskiej edukacji informatycznej, ukierunkowaną na kształcenie uzdolnionych uczniów przy zaangażowaniu najlepszych uczelni technicznych w kraju. Jego celem jest aktywizacja młodzieży uzdolnionej informatycznie, pobudzanie kreatywności oraz promowanie współpracy zespołowej w ramach kół informatycznych, a także podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej.

Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

LOGISTYCY KONTYNUUJĄ WSPÓŁPRACĘ Z FIRMĄ TRANS.EDU I PRZYGOTOWUJĄ SIĘ DO UDZIAŁU W OLIMPIADACH

Dzięki trwającej kolejny rok współpracy, młodzież kształcąca się w Technikum Logistycznym ma możliwość zdobywania ponadprogramowej wiedzy i umiejętności oraz przystępowania do ogólnokrajowego testu i uzyskania Ogólnopolskiego Certyfikatu Kompetencji Zawodowych.

Wiedza z dziedziny TSL (Transport-Spedycja-Logistyka) podzielona jest na cztery obszary: transport, spedycja, magazynowanie oraz manager w branży TSL. W każdym z tych obszarów uczniowie mogą ubiegać się o Certyfikat Kompetencji honorowany w całym kraju. Dzięki współpracy szkoły z firmą Trans.edu przystąpienie do testu umożliwiającego uzyskanie takiego certyfikatu jest bezpłatne, a cena rynkowa jednego z czterech certyfikatów wynosi 700 złotych.

Zdobycie takiego certyfikatu wymaga uzyskania wyniku powyżej 75%. Poziom zatem jest wysoki - dla porównania, by zdać egzamin zawodowy trzeba uzyskać wynik co najmniej 50%. Certyfikat ten pozwala przyszłemu pracodawcy zweryfikować, jaki poziom wiedzy w interesującym go obszarze posiada kandydat ubiegający się o pracę, a posiadacz takiego certyfikatu ma pierwszeństwo podczas procesu rekrutacyjnego. Ta innowacja realizowana jest od niedawna, a część uczniów Technikum Logistycznego w PZS w Łędzinach już może pochwalić się Certyfikatami Kompetencji w trzech obszarach branży TSL. Takie sukcesy to prawdziwy zastrzyk motywacji do dalszej pracy, której owocem będzie posiadanie kompletu czterech Ogólnopolskich Certyfikatów Kompetencji Zawodowych.

Warto tu nadmienić, że co roku szkoła ma swoich półfinalistów Olimpiady Logistycznej oraz Spedycyjno-Logistycznej. Dwukrotnie jej uczniowie zostali laureatami Olimpiady Logistycznej, dzięki czemu byli zwolnieni z egzaminów zawodowych.

LEKCJE ZUS DLA EKONOMISTÓW I WSPÓŁPRACA Z URZĘDEM STATYSTYCZNYM

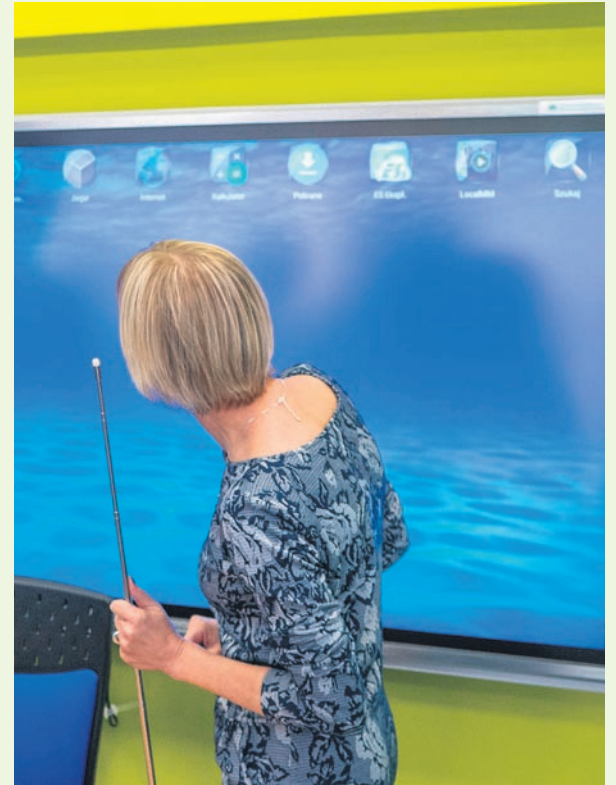
W tym roku szkolnym w ramach współpracy PZS z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych uczniowie biorą udział w lekcjach prowadzonych przez pracowników ZUS. Ponadto, będą mieli możliwość odbycia bezpłatnego szkolenia z obsługi programu „Płatnik”, dzięki czemu zdobędą nowe kwalifikacje. Szkoła współpracuje także z Urzędem Statystycznym.

W ramach tej współpracy uczniowie biorą udział w Olimpiadzie Statystycznej. W jej kolejnej edycji, szkoła liczy na co najmniej taki sukces jak w styczniu, kiedy uczennica łędzkiego PZS zakwalifikowała się do etapu wojewódzkiego. (PZS-L)

SYSTEMATYCZNIE UNOWOCZEŚNIANE SĄ WARSZTATY I PRACOWNIE SZKOLNE

PZS w Łędzinach aktywnie i skutecznie pozyskuje środki na unowocześnienie swojej bazy dydaktycznej. Z początkiem października do dyspozycji uczniów oddane zostało nowoczesne laboratorium nauk przyrodniczych GeoLAB. Na jego realizację PZS w Łędzinach pozyskał prawie 30 tysięcy z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz 10 tysięcy z powiatu bieruńsko-łędzkiego.

Ta niezwykle nowoczesna pracownia, wyposażona w przyrządy do pomiaru natężenia dźwięku i światła, pomiaru wilgotności i temperatury powietrza, a także prędkości wiatru, formikarium oraz wielki ekran dotykowy stwarza doskonałe warunki do rozwijania wiedzy przyrodniczej i ekologicznej uczniów. (PZS-L)

Ze „Szwendaczką” szlakiem „Duchów i Duszków Śląskich”

W sobotę 14 września o godzinie 9:00 wystartowała kolejna edycja Rodzinnej Imprezy Samochodowej „Szwendaczek”, zorganizowana przez Wydział Promocji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Bieruniu i Automobilklub Mysłowicki. Rajd był także kolejną eliminacją do Nawigacyjnych Mistrzostw Polski. W zawodach wzięły udział 54 osoby, tworzące 23 załogi, ze Śląska, Zagłębia, Opola, Rzeszowa, Poznania, Warszawy oraz jedna załoga przybyła z Czech.

Start odbył się pod Starostwem Powiatowym w Bieruniu. Zawodnicy pokonali trasę, która prowadziła po najciekawszych zakątkach powiatu bieruńsko-lędzińskiego. Tego roku rajd został podzielony na dwie trasy o łącznej długości 60 km, których autorem był Mistrz

Europy w rajdach nawigacyjnych Mateusz Krzewski. Trasa szlakiem „Duchów i Duszków Śląskich” przeznaczona była dla zmotoryzowanych sympatyków turystyki, była naprawdę prosta, nawet dla tych, którzy pokonywali ją pierwszy raz. Gwarantowała uczestnikom wiele dobrej zabawy nie tylko podczas rywalizacji na drodze, ale i podczas prób sprawnościowych na wesolo. Odbyły się m. in. samochodowy slalom z kubkiem wody w rękę oraz wyścig rowerów wodnych, dzięki gościnności YC „Opty” w Chełmie Śląskim, gdzie znajdowała się meta rajdu.

W ramach tegorocznego „Szwendaczka” rozegrane zostały: tzw. rajd pierwszego kroku dla początkujących, Nawigacyjne Mistrzostwa Polski oraz Nawigacyjny Puchar Polski. Spośród początkujących na najwyższym stopniu podium stanęła ekipa z Rudy

Śląskiej Adam Stajer i Wojciech Bekierz, na miejscu 2 uplasowali się Jarosław i Aleksandra Wnuk, a miejsce 3 należało do Dariusza i Aleksandry Kokot. W Nawigacyjnych Mistrzostwach Polski triumfowali: Bartosz Komarnicki i Piotr Waśkiewicz (Warszawa), drugie miejsce zajęli: Paweł Podbielski i Leszek Karaś (Warszawa), a trzecie: Norbert Frydrychowicz i Monika Jaworska (Poznań). Zwycięzcą Nawigacyjnego Pucharu Polski została załoga z Poznania w składzie: Marek Skrzypiński, Tomasz Słupski. W klasyfikacji tzw. klasyków pierwsze miejsce przypadło drużynie z Częstochowy w VW Golf II cabrio, a na drugim zameldował się czerwony Citroen 2CV ekipy z Łędzin. Zwycięzców nagrodzono pucharami, dla wszystkich uczestników organizatorzy przygotowali drobne upominki i ciepły posiłek.

Karolina Jagoda

Dzień szkoleniowy dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych

28 września br. Zarząd Oddziału Powiatowego Związku OSP RP powiatu bieruńsko-lędzińskiego zorganizował wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Bieruniu i Komendą Miejską PSP w Tychach „Dzień Szkoleniowy dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych” funkcjonujących przy jednostkach OSP naszego powiatu.

Na polanę Hamerla w murckowskich lasach przybyły jednostki OSP ze swoimi drużynami z Chełmu Śląskiego, Czarnuchowic, Bierunia Nowego, Bierunia Starego, Łędzin, Bojszów Nowych i Starych oraz Międzyrzecza. W szkoleniu uczestniczyło 65 osób oraz 20 opiekunów. Uroczystego otwarcia dokonał starosta bieruńsko-lędziński, a jednocześnie prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP Bernard Bednorz. Konkurencje szkoleniowe odbywały się pod okiem

doświadczonych opiekunów oraz funkcjonariuszy z PSP w Tychach, z komendantem miejskim st. bryg. Piotrem Szojdą na czele. Z ramienia Zarządu Oddziału Powiatowego obecni byli wiceprezes Piotr Czerniak, sekretarz Stanisław Brzeskot, członek prezydium Robert Kucz. Młodzież uczestnicząca w szkoleniu mogła zapoznać się z wieloma aspektami działań ratowniczych. Poszczególne jednostki przygotowały zadania, które zrealizowano w ramach szkolenia. Jednym z nich było niesienie pomocy w lesie, osobie z podejrzeniem uszkodzenia kręgosłupa. Po prawidłowym założeniu gorsetu pozorantowi, poszkodowanego należało wynieść na noszach do karetki, która nie mogła wjechać pomiędzy gęsto rosnące drzewa. Szkolenie tradycyjnie zakończyło pieczenie kiełbasek na ognisku oraz słodki poczęstunek przygotowany przez kwaterymistrzów OSP Bojszowy. Stanisław Brzeskot

Zdjęcia: Organizatorzy

„Optymistyczne” regaty

Od 12 do 15 września Zbiornik Dzieńkowice zaroit się małymi łódeczkami. Były to popularne „Optymisty”, na których młodzi żeglarze zdobywają pierwsze szlify regatowe. Wszystko za sprawą zawodów organizowanych przez UKS „Silesia-Opty” z Chełmu Śląskiego. W Otwartych Mistrzostwach Śląska w klasie „Optymist”, Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików, w klasach: „Optymist, gr. A” i „B”, „Laser 4,7” i „Laser

Radial” i Regatach o Puchar Wójta Gminy Chełm Śląski wzięło udział 150. zawodniczek i zawodników. Była to jedna z największych juniorskich imprez żeglarskich w regionie, a najmłodszymi uczestnikami regat byli sześciu i siedmiolatki.

Partnerem organizacyjnym był Yacht Club „OPTY” z Chełmu Śląskiego, a regaty współfinansowane były ze środków Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego. (red.)

Reprezentantka Powiatowego Zespołu Szkół w Bieruniu w finale WorldSkills Poland 2019

Natalia Żołneczko, uczennica klasy maturalnej technikum żywienia i usług gastronomicznych Powiatowego Zespołu Szkół w Bieruniu zakwalifikowała się do dziesiątki najlepszych młodych kucharzy I polskiej edycji WORLDSKILLS. Finał konkursu odbywał się 30 września podczas Międzynarodowych Targów Polagra Gastro w Poznaniu. Uczestników konkursu oceniało międzynarodowe jury ekspertów kulinarnych - szefów kuchni z Finlandii, Rosji, Węgier, Wielkiej Brytanii i Polski.

Natalia przygotowywała się do konkursu pod kierunkiem pani Moniki Herok, nauczycielki przedmiotów gastronomicznych PZS w Bieruniu oraz szefa kuchni pana Łukasza Scierskiego.

- Poradziłam sobie z przygotowaniem wyrafinowanych dań w najlepszych warunkach, pod presją czasu, oceniana przez profesjonalistów światowej klasy, pod ostrzałem kamer telewizyjnych i kilkuset

osobowej widowni, która widziała każdy nasz ruch w lustrach umieszczonych nad stanowiskami - mówi Natalia - dzięki temu wiem, że wszystko jest możliwe.

Jako danie główne zaserwowała filet z pstrąga z komosą ryżową, dzikim brokułem, pianą z kiszzonego ogórka oraz sosem veluete. Konkursową przystawkę było arrancini z pomidorem w trzech odsłonach, czyli pomidor suszony, consome oraz puder z pomidora. Nasza finalistka sięgnęła po elementy kuchni molekularnej i wykazała się znajomością języka angielskiego w rozmowie z jurorami.

WorldSkills i EuroSkills jest cyklicznym przedsięwzięciem, którego głównym celem jest promowanie umiejętności zawodowych, rywalizuje w nim 28 krajów z Europy i aż 80 państw w edycji globalnej. W tym roku Polska po raz pierwszy przystąpiła do organizowania tego projektu. Instytucją koordynującą krajowy etap konkursu jest nominowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.

PZS Bieruń

koncert JUBILEUSZOWY

10 LAT BOJSZOWSKIEJ ORKIESTRY PONTICELLO

W PROGRAMIE:
MUZYKA SYMFONICZNA, OPEROWA,
FILMOWA, PATRIOTYCZNA

10 LISTOPADA 2019R. GODZ. 18:00
KOŚCIÓŁ PW. NARODZENIA ŚW. JANA CHRZCICIELA W BOJSZOWACH.
WSTĘP WOLNY

PARTNER GŁÓWNY

Galen Dance Festival 2019

12 i 13 października w Bieruniu gościli znakomici tancerze z Polski, Czech i Ukrainy.

Wszystko za sprawą kolejnej edycji Galen Dance Festival, w której wzięło udział ponad 400 par. Rywalizowano w tańcach latynoamerykańskich (LA) i standardowych (ST).

Licznie zgromadzona publiczność miała okazję podziwiać przepiękne kreacje tancerzy, wspaniałe choreografie oraz profesjonalną oprawę muzyczną i scenograficzną festiwalu. Na niedzielną, wieczorną Galę Galen Dance Festival 2019, którą poprowadziła Iwona Pavlović, przybyło blisko pół tysiąca widzów. Najmłodszymi uczestnikami festiwalu byli tancerze z kategorii do 9 lat, najstarsi wystąpili w kategorii 60+.

Znaczące miejsca w tanecznej rywalizacji zajęły pary z terenu naszego powiatu. Pierwsze miejsce w kategorii 16+ „B” LA Premium zajęła bierunianka Justyna Fatyga

z partnerem, która reprezentuje obecnie szkołę tańca Perfect Styl z Krakowa. Para Dominik Spyra (Imielin) i Zuzanna Liana zajęła 2 miejsce w kategorii 16+ „C” LA, Mirosław i Magdalena Berkop (Bojszowy) zajęli 2 miejsce w kategorii Senior 1 oraz Senior 2 „F” ST, Karol i Ewa Długoń (Bieruń) zajęli 2 miejsce w kategorii Senior 2 „D” ST i 3 miejsce w kategorii Senior 2 „D” LA, Dominik Chmielarski (Bieruń) i Dominika Wojtasik (Bieruń) zajęli 1 miejsce w kat. 10-11 „H”, Borys Przybylski (Lędziny) i Ewa Gawełczyk (Lędziny) zajęli 1 miejsce w kat. do 9 lat „H”, Paweł Rychel (Bojszowy) i Emilia Fijof (Lędziny) zajęli 2 miejsce w kategorii 10-11 „G” oraz Dawid Masternak (Bieruń) i Ewa Sklorz (Bojszowy) zajęli 3 miejsce w kat. 14-15 „G”.

Galen Dance Festival 2019, który odbywał się w bieruńskiej hali sportowej przy ul. Szarych Szeregów, tradycyjnie współfinansował powiat bieruńsko-lędziński. (red.)

XX Szkolne Szachowe Mistrzostwa Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego

Tradycyjnie w październiku dzieci i młodzież szkolna z terenu powiatu zasiada do szachownic. Wszystko za sprawą odbywających się od dwudziestu już lat Szkolnych Szachowych Mistrzostw Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego. Tegoroczne rozgrywki, jak co roku, odbyły się w Powiatowym Zespole Szkół w Bieruniu. Poprowadzili je, również tradycyjnie, sędziowie i szachowi mistrzowie Andrzej i Krzysztof Wilk – dziękujemy!

23 października w 7. rundach rozgrywek zmierzyło się 54 zawodników szkół podstawowych. W kat. dziewcząt klas 1-5 najlepsze miejsca zajęły: 1. Malwina Piskowik (SP 1 Imielin), 2. Natalia Piechula i 3. Maja Piechula (SP Bojszowy); w kat. chłopców klas 1-5: 1. Jan Pielorz (SP 1 Imielin), 2. Wiktor Żołneczko (SP 1 Bieruń), 3. miejsce Jan Sosna (SP

Bojszowy); w kat. dziewcząt klas 6-8: 1. Martyna Cofała (SP 3 Bieruń), 2. Oliwia Wilk (SP 1 Bieruń), 3. Natalsza Makowski (SP 1 Imielin); w kat. chłopców klas 6-8: 1. Przemysław Myszor, 2. Łukasz Rapacz (obaj SP 1 Imielin) i 3. Mikołaj Doktor (SP 3 Bieruń). W kat. drużynowej 1. miejsce zajęła SP 1 w Imielinie, 2. SP 1 w Bieruniu i 3. SP w Bojszowach.

24 października zmierzali się uczniowie szkół ponadpodstawowych. W kat. dziewcząt: 1. miejsce zajęła Magdalena Tam (LO Bieruń), 2. Paulina Wybraniec (PZS Bieruń), 3. Wiktoria Michalska (LO Bieruń); w kat. chłopców: 1. Maksymilian Klisz, 2. Damian Sajdok, 3. Dominik Gawliczek (uczniowie LO Bieruń). W rywalizacji drużynowej szkół 1. miejsce zajęło LO w Bieruniu, 2. PZS w Bieruniu, a 3. PZS w Lędzi-
(red.)

pro-EKO

Sztuczne pola elektromagnetyczne – zadбай o swoje bezpieczeństwo!

Energia elektromagnetyczna jest wszechobecna, jako nieodłączny element natury towarzyszy ludzkości od zawsze. Jeszcze w końcu dziewiętnastego stulecia głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego były pola pochodzenia ziemskiego i pozaziemskiego. Produkcja energii elektrycznej i jej praktyczne wykorzystanie przełożyły się na to, że obecnie mamy do czynienia z olbrzymią ilością źródeł pól elektromagnetycznych o zróżnicowanych właściwościach. Potencjalnie szkodliwy wpływ pola elektromagnetycznego, pochodzącego od sztucznych źródeł, na organizm człowieka jest obecnie przedmiotem badań naukowych.

SZTUCZNE POLA ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM)

Pola elektromagnetyczne towarzyszyły człowiekowi od zawsze. Wszystkie źródła pól elektromagnetycznych można podzielić na: naturalne – występujące na Ziemi i we wszechświecie oraz sztuczne, które wytwarzane są przez różnego rodzaju urządzenia, głównie komunikacji bezprzewodowej.

Głównymi źródłami PEM są: telefony komórkowe, smartfony, smartwatche, stacje bazowe telefonii komórkowej (GSM, UMTS, LTE); nadajniki telewizji cyfrowej i radia; routery, tablety, laptopy (z funkcjami: Bluetooth, Wi-Fi); bezprzewodowe mierniki zużycia: energii elektrycznej, wody, gazu, ciepła; radary różnego przeznaczenia (meteo, lotniskowe, wojskowe).

Należą one do najbardziej rozpowszechnionych i najszybciej rozwijających się czynników zanieczyszczających naturalne środowisko człowieka. Jako niewyczu-

walne są trudne do rozpoznania. Nadmierne narażenie na PEM może mieć niekorzystny wpływ na organizmy żywe, być przyczyną chorób, w tym zespołu nadwrażliwości elektromagnetycznej (Electromagnetic Hypersensitivity – EHS). Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), sztuczne pola elektromagnetyczne zaliczyła w 2011 r. do czynników możliwie rakotwórczych.

W Polsce obowiązujące limity poziomów PEM dla częstotliwości z zakresu od 3MHz do 300 GHz wynoszą 7 V/m.

ZADBAJ O BEZPIECZEŃSTWO PRZEZ INDYWIDUALNE OGRANICZENIE WPŁYWU PEM NA SWÓJ ORGANIZM:

- ograniczaj do niezbędnego minimum rozmowy przez telefon komórkowy, smartfon, smartwatch;
- wyłączaj zawsze, gdy z nich nie korzystasz, funkcje: Bluetooth, Wi-Fi, synchronizacji danych, przesyłu danych komórkowych;

- unikaj prowadzenia rozmów w pomieszczeniach zamkniętych, które tłumią sygnał PEM (windzie, samochodzie, środkach komunikacji publicznej itp.) oraz rozmów przy niskim poziomie sygnału PEM;
- korzystaj z przewodowego zestawu słuchawkowego, aby zwiększyć szczególnie odległość głowy oraz ciała od źródła emisji PEM;
- pracuj więcej w trybie offline i utrzymuj telefon w trybie samolotowym (robienie zdjęć, używanie zegarka, kalendarza, kalkulatora, gry offline nie wymagają stałego połączenia z Internetem);
- szczególnie nocą wyłączaj w routerze Wi-Fi;
- wybieraj o ile to możliwe Internet przewodowy, gdyż takie łącze jest bezpieczniejsze, stabilniejsze i szybsze, niż bezprzewodowe;
- stosuj się do instrukcji bezpieczeństwa użytkowania urządzeń bezprzewodowych i zawsze zachowuj podczas ich użytkowania zalecanych przez producentów odległości od ciała i głowy.

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach informuje, że od 1 listopada pod bezpłatnym numerem telefonu **987** można uzyskać **INFORMACJĘ O MOŻLIWOŚCI POMOCY W ZAKRESIE NOCLEGU I WYŻYWIENIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH** na terenie województwa śląskiego oraz numery telefonów alarmowych. Wykaz jednostek świadczących pomoc osobom bezdomnym z terenu całego województwa znajduje się pod adresem:

<http://www.katowice.uw.gov.pl/wydzial/wydzial-bezpieczenstwa-i-zarzadzania-kryzysowego/infolinia-dla-bezdomnych>

powiatbl.pl

DWUMIESIĘCZNIK BEZPŁATNY

Wydawca: Powiat Bieruńsko-Lędziński,
ul. św. Kingi 1, 43-155 Bieruń, tel. 32 22-69-100; e-mail: starosta@powiatbl.pl
Redakcja: ul. św. Kingi 1, 43-155 Bieruń. pok.114.
Tel. 32 22-69-138, e-mail: promocja@powiatbl.pl

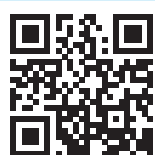
Redaguje zespół redakcyjny. Redaktor naczelny: Zdzisław Kantor

Druk: Agora Poligrafia Sp. z o.o., 43-110 Tychy, Towarowa 4
Projekt i skład: Jarosław Kaczor
ISSN 2084 – 5812

• Bieruń • Lędziny • Imielin • Bojszowy • Chełm Śląski •

Więcej o powiecie znajdziesz w Internecie!

• www.powiatbl.pl • www.pcpr.powiatbl.pl •
• www.pzd.powiatbl.pl • www.lobierun.edu.pl •
• www.pzsbiernun.pl • www.pzslędziny.org •

Uwaga!

Zalecane jest ostrożne użytkowanie urządzeń bezprzewodowych przez osoby z elektronicznymi implantami (rozzrusznik serca, pompa insulinowa itp.) i kobiety w ciąży oraz ograniczenie do niezbędnego minimum użytkowania urządzeń bezprzewodowych przez dzieci do lat 14. (WŚiR Starostwa Powiatowego w Bieruniu).

Integracyjny Plener Malarski „Bez barier”

25 września odbył się Integracyjny Plener Malarski „Bez barier”. Organizatorem przedsięwzięcia było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach. W plenerze, który gościł w Bieruńskim Ośrodku Kultury – Regionalne Centrum Kulturalno-Gospodarcze

„Remiza”, poprzedzonym dwoma spotkaniami warsztatowymi, uczestniczyło 28. niepełnosprawnych wraz z opiekunami. Pod artystyczną opieką Beaty Kozioł – komisarz pleneru powstały prace, które zostaną zaprezentowane na wystawie poplenerowej. Na jego

zakończenie wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy, które wręczyły przewodnicząca Rady Powiatu Anna Kubica, wicestarosta Agnieszka Wyderka-Dyjeńska i dyrektor PCPR

Magdalena Sosna. Przewodnicząca Rady Powiatu podziękowała uczestnikom i organizatorom pleneru, wyraziła uznanie dla talentu i artystycznego zapału wszystkich malujących oraz pogratulowała

wicestaroście i całemu Zespołowi ds. Osób Niepełnosprawnych i Starszych, inspiratorom tego nowego powiatowego przedsięwzięcia, skierowanego do osób niepełnosprawnych. (red.)

wystawa ceramiki GRUPA KRAKLE

Dorota Synowiec Iwona Simka-Surma Urszula Figiel Maria Spisak Katarzyna Cyroń Adriana Penczek

Wolontariat nie ma granic, ograniczeń, ani dysfunkcji

16 października, pod takim właśnie hasłem, odbyło się spotkanie wolontariuszy stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz społeczników w bieruńskim RCKG „Remiza”. Punktem kulminacyjnym była projekcja filmu „Bębenek”. W roli głównej wystąpił Rafał Granowski – wolontariusz, który sam potrzebuje wsparcia.

Wśród społeczeństwa istnieje opinia, że osoby niepełnosprawne to jednostki skazane na izolację społeczną, mało produktywne z ekonomicznego punktu widzenia. Takie przekonanie jest nieprawdziwe i krzywdzące. Pomimo różnorodnych dysfunkcji oraz ograniczeń większość tych osób posiada głęboką wrażliwość na krzywdę i potrzeby innych, niejednokrotnie niosąc im pomoc.

W powiecie bieruńsko-łędzkim w każdej z gmin działają organizacje na rzecz osób niepełnosprawnych oraz liczne grupy i kluby wolontariatu, dzięki którym jest niesiona idea pomocy bezinteresownej i szlachetnej. Spotkanie było również okazją do podziękowań skierowanych do wolontariuszy, uczniów, ich nauczycieli, rodziców, przedstawicieli sto-

warzyszeń oraz mieszkańców, które wyraziła wicestarosta Agnieszka Wyderka-Dyjeńska – inicjatorka spotkania.

Na spotkaniu obecna była Marta Ostrowska – pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych Prezydenta Miasta Mysłowice, z ramienia powiatu Anna Kubica – przewodnicząca Rady Powiatu, Agnieszka Wyderka-Dyjeńska – wicestarosta, radni Krystyna Cuber i Marcin Majer, Magdalena Sosna – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Uczestniczyli reprezentanci szkolnych klubów wolontariatu z bieruńskich szkół podstawowych nr 1 i 3 oraz PZS i LO w Bieruniu wraz z opiekunami, przedstawiciele stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych z Łędzin i Chelmu Śląskiego, Stowarzyszenia „Dobro bez granic” ze Świerczyńca oraz liczni przyjaciele głównego bohatera filmu – Rafała Granowskiego.

Była to kolejna inicjatywa, zrealizowana w ramach ustanowionego przez Radę Powiatu Bieruńsko-Łędzkiego Roku Osób Niepełnosprawnych i Starszych.

(Tekst i foto Lech Gawin)

Galeria Starostwa Powiatowego w Bieruniu, ul. św. Kingi 1
listopad 2019 - styczeń 2020

Film można zobaczyć na:
www.youtube.com/watch?v=cat5fiuKQwE